

DISTRIKTSKONGRESSEN 2024

MOTIONER SOM HÄNSKJUTS TILL 2025

Socialdemokraterna
SKÅNE

Innehåll

MOTION INFÖR ÅLDERSGRÄNS PÅ SKADLIGA KEMIKALIER	3
MOTION JÄMLIK VÅRD - KARTAN BÖR FÖLJA VERKLIGHETEN, INTE TVÄRTOM!.....	3
MOTION 70 REGLERA KOMMUNKONCERNER	4
MOTION OM INRÄTTANDET AV MEDALJ FÖR SOCIALDEMOKRATISK IDÉUTVECKLING I ERNST WIGFORSS ANDA.	5
MOTION VISIONEN OM DET STARKA SAMHÄLLET.....	6
MOTION TILLÅT INTE BOKBÅL MED TRYCKTA BÖCKER PÅ ALLMÅN PLATS	7
MOTION ANGÅENDE KÖRKORT FÖR TRAKTOR, A-TRAKTOR OCH EPA-TRAKTOR SAMT HASTIGHET FÖR DESAMMA.	8
MOTION EN LÖNEBILDNING SOM GÖR ARBETARKLASSEN RIKARE	9
MOTION OM UTVECKLING AV LÄRLINGSUTBILDNINGARNA. BRISTER INOM OCH SVAGT INTRESSE FÖR LÄRLINGSUTBILDNINGAR.....	10
MOTION BOSTADSPOLITIK ÄR VÄLFÄRDSPOLITIK!	11
GE ALLA BARN LIKA MÖJLIGHETER I SKOLAN!	12
KOMMUNERNA SKA HA INFLYTANDE ÖVER FRISKOLORNA	13
MOTION BEKÄMPA LÖNEDISKRIMINERING OCH ANNAN DISKRIMINERING INOM VÄLFÄRDSSEKTORN! SE TILL ATT DE LEGALA VERKTYGEN FUNGERAR!.....	14

Motion Inför åldersgräns på skadliga kemikalier

Vi står inför en tid där barn och unga, genom bristfällig reglering, riskerar att utsättas för farliga ämnen som potentiellt kan påverka deras hälsa och framtida möjligheter. Som samhällsansvariga individer och beslutsfattare har vi en moralisk skyldighet att skydda de mest sårbara medlemmarna i vårt samhälle, nämligen våra barn. Idag kan en ungdom gå till närmaste mack för att köpa kemikalier för att uppleva en narkotikaliknande effekt men vars konsekvenser är irreparabla skador på hjärnan. Barnens välmående och framtid är fundamentalt för vår nations framgång och hållbarhet. Att minska risken för irreparabla skador, beroende och exponering för narkotika är vägen framåt.

Jag yrkar därför:

att Socialdemokraterna ska verka för en åldersgräns på skadliga kemikalier

att Trelleborgs Arbetarekommun antar motionen som sin egen och verkar för den på Skånes Partidistrikts distriktskongress 2024

att motionen skickas till Partistyrelsen och Riksdagsgruppen

Motionär: Truls Forsman

Motion Jämlik vård - Kartan bör följa verkligheten, inte tvärtom!

I Socialdemokraternas partiprogram angående HBTQI+ -frågor, antaget 1a juni 2018, kan man läsa om diskriminerande normer. Att vårt samhälle hittills utgått från den heteronormativa normen. Det kan leda till inskränkningar och diskriminering av minoriteter. Socialdemokraterna skall stå för mångfald och respekt för olika sätt att uttrycka sin person och sitt sätt att leva och vem man är.

Många trans-, queer- och intersexpersoner upplever att de inte kan leva i enlighet med sin könsidentitet och att det påverkar hälsan. De upplever också en högre grad av diskriminering i samhället än andra grupper, till exempel när man söker sjukvård. Sjukvården utgår i första hand från den vid födseln tilldelade könsidentiteten. Men också att de inte syns i statistik kring sjukvård då nuvarande personnummer begränsar könsidentiteten till kvinna eller man. Många queer-, trans- och intersexpersoner upplever också att vårt språkbruk som utgår ifrån två kön osynliggör dem. Det går inte heller, att ha någon annan juridiskt erkänd identitet än kvinna/man. För att ta dessa signaler på allvar och få en samlad bild av dessa personers situation i samhället har Socialdemokraterna i regeringsställning tillsatt en utredning som blev klar 2017. Den heter ”Transpersoner i Sverige” och innehåller förslag som ska leda till bättre levnadsvillkor för gruppen.

Med detta sagt vill jag ändra följande text i partiprogrammet: ”Vi vill: Överväga möjligheten till att ett tredje juridiskt kön införs i Sverige”. Den är inte tillräckligt kraftig och visar inte att Socialdemokraterna står för att minska diskriminering och på allvar vill ha en jämlik vård. Möjligheten finns och behöver inte övervägas. Frågan är vägen dit.

Jag vill med detta yrka på:

Att våra Socialdemokratiska riksdagsmän arbetar för att införa ett juridiskt tredje kön i Sverige.

Höör 2023-11-26

Motion 70 Reglera kommunkoncerner

Ideologiskt står det klart för oss Socialdemokrater att borgerligheten motsvarande, Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Sverigedemokraterna står för en skattepolitik som innebär mindre skatt till staten desto bättre. Vi vet även vilka konsekvenser det får för den gemensamma välfärden som kännetecknar den Svenska modellen.

Fenomenet att starta upp kommunkoncerner (KK) går som en löpeld i landet, genom att ha en (KK) får moderbolaget rätt till momsavdrag i en ekonomisk verksamhet. Kort sagt, genom att bedriva en ekonomisk verksamhet med skattepengar, - får kommunen dessutom rätt att slippa betala moms/skatt till statens samlade statskassa. Motivering som framhävs är skattemässiga fördelar genom att driva verksamheterna i (KK).

Vinster i välfärden är inte enbart att härröra till privata aktörer, till denna skara kan vi även lägga kommuner som av skatteteknisk finess åstadkommer vinster. Utöver detta kräver kommunen full täckning i skatteintäkter, generella statsbidrag, riktade statsbidrag och skatteutjämning. – Vi vet att borgerligheten inte ser till en solidarisk skattepolitik, inte till en plånbokspolitik, det vill säga om det inte gynnar dem själva. Socialdemokratiskt ideologiskt är det inte accepterat att kommuner ska ägna sig åt skatteplanering med skattade pengar när man organiserar sina verksamheter.

Girigheten sträcker sig längre än så i de kommuner som skapat (KK). Genom att starta fler dotterbolag i koncernen påtalar borgerligheten ytterligare vinster som kan göras. Välfärd som bolagiseras inom (KK) i kommunalt vinstsyfte i större utsträckning just nu är vård, omsorg och LSS. Det är en tidsfråga innan vi kommer se även skola, fritid och kultur bolagiseras i en (KK). Till slut så har vi. – Aktiebolaget X kommun.

Detta är inte den utveckling som Socialdemokraterna i Bjuv vill se, vi måste återta vår ideologi, stå upp och utveckla den Svenska modellen som står för en likvärdig välfärd oavsett storlek på plånboken. Här är ekonomisk skattefördelningspolitik avgörande. ”Att betala skatt är sexigt”

Vi faller lätt i borgerlighetens lättja med snabba pengar till verksamheten utan att tänka på de ideologiska konsekvenserna. Prioriteringar och ansvarsfull återhållsamhet skall präglas av god ekonomisk skattefördelningspolitik, det är Socialdemokraternas röda tråd. ”Den som är satt i skuld är icke fri”.

Demokratin, öppenhet och insyn. Fysiska arbetsmiljön, kompetensutveckling och den psykosociala arbetsmiljön, alla dessa för oss viktiga parametrar inom arbetarrörelsen är fallgropar och stora orosmoln som idag genomsyrar verksamheter där man skapat (KK).

Skattefinansierade verksamheter säkerställs genom att vi lojalt betalar skatt kontra vår bärkraft, att en kommun eller region aktivt och öppet använder sig av skattemedel för att skatteplanerar rimmar illa och gör samtidigt att moralen för att betala skatt till staten Sverige sjunker. ”Till var och en efter förmåga”.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår arbetarkommunen i Bjuv, Skånes Socialdemokratiska distriktskongress besluta:

Att inom Skånes partidistrikt tillsätta en utredning med syfte att skapa en rättvis ideologiskt ekonomisk skattefördelningspolitik som i slutändan skall mynna ut i en motion till Socialdemokraternas partikongress.

Att Socialdemokraterna i Skånes partidistrikt till valrörelsen 2026 driver frågan om ideologisk rättvis ekonomisk skattefördelningspolitik utifrån framtagna utredningar.

Att de kommunkoncerner som gör vinster i koncernen genom att inte betala moms/skatter till staten skall avräknas motsvarande på statsbidrag och årliga skatteintäkter.

Ulrika Thulin

Motion om inrättandet av medalj för socialdemokratisk idéutveckling i Ernst Wigforss anda.

Ernst Wigforss levde mellan 1881 till 1977 och var en av Sveriges kanske mest inflytelserika politiker under 1900-talet. Wigforss tillhörde en andra generations socialdemokratiska samhällsbyggare tillsammans med Per-Albin Hansson, Gustav Möller, Rickard Sandler, Östen Undén med flera som var avgörande för Socialdemokraternas övergång till ett statsbärande parti som mer än någon annanstans i världen byggt upp ett socialdemokratiskt samhälle baserat på alla människors lika värde.

Som socialdemokratisk finansminister och förgrundsgestalt för de svenska nationalekonomerna som kom att representera den idétradition som kallas "Stockholmsskolan" är Ernst Wigforss upphovsperson till många av de idéer och den politik som kom att präglade hela efterkrigstidens Sverige. Med en utgångspunkt i alla människors okränkbarhet, förståelse för den vardag och de utmaningar folk står inför varje dag samt hur samhällets mekanismer samspelar är Wigforss otroligt betydelsefull för utvecklingen av Sverige och vårt samhällsbygge.

Ernst Wigforss hade en förmåga att lyfta blicken för att skåda över horisonten, en egenskap som är alltmer sällsynt i dagens politiska värld samtidigt som den hade behövts nu mer än någonsin. Men han hade även en förmåga att se betydelsen av lilla, nära och ömma perspektivet. Wigforss såg sårbarheten och hjärtat i den svenska folksjälens och kämpade för varje människas rätt att leva ett lyckligt liv.

Vi är ett stort parti med många duktiga partikamrater som har kloka idéer för hur vi som parti kan lösa vanligt folks problem och skapa en bättre värld för våra barn än den vi ärvde av våra föräldrar men dessa idéer behöver lyftas fram och fler måste våga pröva sina drömmar som byggare av det socialdemokratiska samhället.

Därför förslår jag att vi bör uppmärksamma partikamrater som på ett betydande sätt stimulerat utvecklingen av socialdemokratisk idétradition lokalt eller nationellt och därmed påverkat samhället till en utveckling i Ernst Wigforss anda genom att tilldela dem Ernst Wigforss medalj! Syftet med Ernst Wigforss-medaljen är inte att premiera lång och trogen tjänst i partiet, så som vissa andra gratifikationer, utan att stimulera till att utveckla svensk socialdemokrati och att hjälpa partivänner att lyfta blicken och skåda över horisonten i Ernst Wigforss anda. Med andra ord tilldelas den, som i demokratisk och humanistisk anda, bidragit med konkreta förslag till en öppen idéutveckling med avsikt att uppnå sann politisk förändring i människors vardag.

Med anledning av ovanstående yrkar jag

Att Socialdemokraterna inrättar en medalj i Ernst Wigforss minne som tilldelas den som i hans anda stimulerat till att utveckla svensk socialdemokratisk idépolitik för att hjälpa partivänner att lyfta blicken och skåda över horisonten.

Att Hässleholms arbetarekommun tar motionen som sin egen och skickar vidare till Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress

Att Skånes socialdemokratiska partidistrikt antar motionen som sin egen och sänder vidare till Socialdemokraternas partikongress 2025.

Arbetarekommunen i Hässleholm antar motionen som sin egen.

Motionär: Björn Holgersson, Sösdala S-förening

Motion Visionen om det starka samhället

Motion till Skånes distriktskongress 2024

Sveriges infrastruktur faller sönder och samhällsviktiga fastigheter säljs till privata intressen. Järnväg, vägar, avloppssystem, vattenledningar och elledningar har i många fall passerat sin livslängd, samtidigt som underhållet under många år varit eftersatt. Bristen på investeringar i infrastruktur skapar svårsmätbara kostnader för medborgarna genom förseningar [1, 2], olyckor [3], föroreningar [4] och brist på el [5]. Från ett näringslivsperspektiv håller Sverige på att förlora sin konkurrenskraft som ett samhälle med mycket stabil infrastruktur och stor trygghet.

”Ny riktning för Sverige 2030” är ett lovligt och nödvändigt initiativ, men det är inte uppenbart från de 11 utvalda områdena att det kommer att finnas ett fokus på stora skattefinansierade investeringar i offentlig infrastruktur. Vi anser därför att ytterligare samhällsanalys behöver göras kring behovet av offentlig infrastruktur. Analysen skulle syfta till att utarbeta en vision och en plan för att stärka vitala samhällsfunktioner och återskapa en välfungerande infrastruktur.

För att möjliggöra investeringar i offentlig infrastruktur och återetablera offentligt ägande av samhällsviktiga fastigheter krävs både lån och högre skatter. Detta kräver i sin tur en acceptans från medborgarna för en större skattefinansierad offentlig ekonomi. Som ett första steg måste vi förflytta samhällsdebatten från att se skatt som en börda till en möjliggörare. Ett exempel på hur en ny Socialdemokratisk retorik skulle kunna se ut kan ses på Youtube

[6].

Som Socialdemokrater måste vi våga ifrågasätta den marknadsliberala paradigmen och återupprätta tron på att politiken kan forma framtiden och det goda samhället.

Att Socialdemokraterna Skåne verkar för att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp för att bredda samhällsanalysen till att omfatta offentlig infrastruktur

Att Socialdemokraterna Skåne arbetar för att målet för arbetsgruppen ska vara en vision och en plan för en välfungerande offentlig infrastruktur

Att Socialdemokraterna Skåne verkar för att Socialdemokraterna nationellt förändrar

sin retorik för att öka acceptansen för en större offentlig ekonomi och ökade skatteintäkter med en tydlig omfördelningsprofil

Att Skånes partidistrikt antar motionen som sin egen

Motionär: Jonna Stålring Westerberg

Antagen av Burlövs Arbetarekommun 2024-01-24

Referenser:

[1] Sena tåg kostar 7–8 miljarder – Järnvägar.nu (jarnvagar.nu)

[2] Hur underhållsskulden på Sveriges vägar och järnvägar påverkar näringslivet.
(svensktnaringsliv.se)

[3] Skarp kritik mot Trafikverkets uttalande | M Sverige

[4] ”Sverige behöver ett VA-lyft på alla nivåer” - Dagens Samhälle (dagenssamhalle.se)

[5] Experten: Kostnader för elavbrott kommer att öka (svensktnaringsliv.se)

[6] Skatteverket - Eller så betalar man skatt (youtube.com)

Motion Tillåt inte bokbål med tryckta böcker på allmän plats

Sverige har uppfattats positivt och som ett internationellt föredöme under lång tid. Den bilden har förändrats drastiskt de senaste åren. Skjutningar och gängkriminalitet men också en falsk bild av svensk socialtjänst har spelat stor roll liksom bränningar av koranen.

Koranbränningar har bedömts utifrån att svensk lagstiftning innebär att polisen har godkänt och också skyddat brännarna. Det har uppfattats som att Sverige är islam-fientligt. Den försämrade Sverige bilden med koranbränningar har därmed lett till ökade hot om terrordåd riktade mot Sverige och svenskar. Men också fördröjt ratificering av Sveriges ansökan om medlemskap i NATO.

Svensk yttrandefrihet spelar en mycket viktig roll i detta. Självklart ska vi värna yttrandefriheten. Men när yttrandefriheten legitimerar offentliga bokbål blir det felaktigt. Och att Sverige förknippas med bokbål som godkänts av polisen är inte bara olyckligt, utan helt fel i ett samhälleligt och rättsligt perspektiv.

Att bränna tryckta böcker offentligt - koranen eller andra tryckta böcker - riktar sig mot författarens yttrandefrihet. Författarens yttrandefrihet bör i stället skyddas. Det finns en starkt negativ symbolik i offentliga bokbål. Bokbål är något som är emot yttrandefrihet och snarast motsatsen till yttrandefrihet.

Vad som ska räknas som en bok är utrett och klart eftersom varje tryckt bok sedan 1970 i Sverige har ett så kallat ISBN-nummer. ”Den tryckta boken utgör tvärtom en central manifestation av yttrandefriheten.” (Bo Rothstein, Expressen 25 april 2022) De som, liksom de tyska nazisterna 1933 eller Rasmus Paludan 2022, anordnar offentligt bokbål med tryckta böcker som en politisk manifestation, kan med den förändring vi förordar bli föremål för polisingripande, då man inte har tillstånd till aktiviteten.

Att elda en tryckt bok överhuvudtaget i namn av yttrandefriheten bör inte medges på allmän plats i Sverige. Det ligger i Sveriges intresse att ändra detta och förbättra bilden av Sverige. Att elda tryckta böcker på allmän plats bör inte skyddas utifrån argument om yttrandefrihet. Med en

handlingsförlamad regering, som existerar i huvudsak tack vare sin samarbets-partner SD, kan och bör vi socialdemokrater visa på en framkomlig lösning på ett fundamentalt problem. Sverige förtjänar bättre!

Vi vill därför verka för att elda en tryckt bok i namn av yttrandefriheten inte ska medges på allmän plats i Sverige.

Förslag till yrkande

Att Skånes socialdemokratiska partidistrikt antar motionen som sin egen,

Att socialdemokraterna ska verka för att för att elda en tryckt bok inte ska medges på allmän plats i Sverige.

Lund den 11 december 2023

Per-Olof Järvegren

Per Wickenberg

Motionen antagen av styrelsen för s-föreningen på Norr och i Stångby 16 dec 2023 Antagen på Lunds arbetarekommuns medlemsmöte 22 januari som egen

Motion angående körkort för traktor, A-traktor och EPA-traktor samt hastighet för desamma.

Då Sverige är ett land som strävar efter största säkerhet i trafiken måste jag ifrågasätta det körkortsförfarande som krävs för att framföra traktorer, A-traktorer och EPA-traktorer. I dagsläget krävs endast ett körkort taget för mopedklass 1 och uppkörning i trafik på en sådan.

Den som är van framförare av både moped, mc och bil vet att skillnaden i att framföra dessa fordon är mycket stor då tyngden och storleken på fordon är avgörande för hur säkert fordonet är i trafik och för andra trafikanter. Traktorer, A-traktorer och EPA-traktorer förekommer dessutom i mycket högre grad vid sämre väder och väglag än mopeder.

Jag skulle därför vilja att de förare som framför traktorer, A-traktorer och EPA-traktorer får en relevant förarutbildning i hur ett sådant fordon uppför sig i trafiken på de olika underlag som kan förekomma och hur fordonet skall framföras i situationer som kan uppstå med andra trafikanter.

Om en uppdatering av förarutbildningen sker för traktorer, A-traktorer och EPA-traktorer skulle man dessutom kunna höja hastighetsbegränsningen från 30 km/tim till att åtminstone få framföras i samma hastighet som EU-mopeder och mopedbilar, dvs 45 km/tim. Vilket vore en lättnad för övriga trafikanter och inte innebära fullt så stora inbromsningar som sker idag.

Jag föreslår därför:

Att förarutbildningen för traktorer, A-traktorer och EPA-traktorer ses över och blir relevant för dessa fordon och därmed säkrare på våra vägar.

Att en bättre utbildning eventuellt kan leda till att hastigheten kan höjas till 45 km/tim för traktorer, A-traktorer och EPA-traktorer.

Att distriktskongressen bifaller motion och överlämnar den till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen.

Att motionen antas av Hörby arbetarekommun som sin egen.

Per Persson Landqvist

Motion en lönebildning som gör arbetarklassen rikare

Under en följd av år har löneandelen av ekonomin varit låg och tidvis minskat. Det betyder att löntagarnas andel av det totala förädlingsvärdet minskat, samtidigt som kapitalägarnas andel i form av vinst har ökat. Detta är problematiskt både ur ett rättviseperspektiv och ur ett långsiktigt tillväxt- och sysselsättningsperspektiv. Med låg löneandel riskerar ekonomin att låsas fast i jämviktslägen som implicerar hög arbetslöshet och växande privat skuldsättning. Det är den kombinerade effekten av att konsumtionsefterfrågan – och därmed förutsättningarna för företagen att avsätta sin produktion – blir lägre, allt annat lika, samtidigt som vinstmedel inte omsätts i produktiva investeringar utan som ett resultat av att de växande finansiella marknaderna förvandlas till spekulationsmedel. Därutöver riskerar en låg löneandel leda till ett lägre omvandlingstryck, vilket pressar ner produktivitetstillväxten och därmed på sikt försämrar landets konkurrenskraft.

Denna situation beror naturligtvis inte enbart på den lönepolitik som förts de senaste decennierna, men mot bakgrund av en relativt låg löneandel, och tidvis en rentav fallande sådan, måste den ses som en av orsakerna. Den låga löneandelen och, ur historiskt perspektiv, höga arbetslösheten under senare decennier ger effekter i hela samhället med växande klyftor och avgrundsdjupa skillnader i människors framtidsutsikter. Samtidigt som löntagarna ska ta ansvar kan vi se direktörlönerna slå nya rekord. Kanske mest magstarkt är matjättarnas VD-löner och bonussystem som slår i taket samtidigt som notan betalas av deras anställda och av oss alla som handlar.

Parterna inom industrin hänvisar till att märket gett reallöneökningar. Men såvida vi inte betraktar dagens låga löneandel som rimlig, kan inte reallöneökningar i sig sägas vara ett särskilt gott argument. Konjunkturinstitutets och SCB:s siffror visar att löneandelen minskat med nästan 17% av förädlingsvärdet. Fackföreningsrörelsens ambition måste vara att öka löneandelen, både som ett rättvisekrav och för att en ökad löneandel är en förutsättning för att minska arbetslösheten. En ökad löneandel kommer nämligen att generera ökad efterfrågan i ekonomin och pressa upp produktivitetstillväxten. Det förstnämnda gynnar sysselsättningen, medan det senare kan bidra till att hålla nere inflationstakten genom att företagen med ökad produktivitet säljer fler produkter och då inte behöver höja priserna för att upprätthålla vinsterna.

Tyvärr har staten och politiken satt begränsningar för hela fackföreningsrörelsen att förverkliga ambitionen. Det skärmar som parterna inom industrin tillämpar är sedan några decennier lagfäst av Sveriges riksdag via medlingsinstitutets uppdrag att verka för en lönebildning som syftar till att hålla nere inflationen samt ta stor hänsyn till den internationellt konkurrensutsatta tillverkningsindustrin.

Detta är tydligt uttryckt i propositionen som legat till grund för lagstiftningen som medlingsinstitutet vilar på. Politiken ska givetvis inte styra den svenska löne modellen eller för den delen inte heller vad fackförbund och arbetsgivare självmant kan förhandla fram för villkor. Det är helt emot principen som den svenska modellen vilar på. Arbetsmarknadens parter ska frivilligt förhandla och teckna avtal om villkor i resp bransch. Och i allra högsta grad ingår lönebildningen i det uppdraget.

Under åren då LO bedrev så kallad solidarisk lönepolitik, fanns en bärande tanke om att inte endast generera hög reallönstillväxt utan också minska klassklyftorna, stimulera strukturomvandling, hög sysselsättning i kombination med låg inflation och samtidigt gynna exportindustrin och konkurrenskraften. Även om tiderna förändras, är det svårt att inte notera att under senare år då Industriavtalet varit bärande princip har inkomstskillnaderna ökat, arbetslösheten förblivit hög och löneandelen förblivit låg.

I dessa tider av hög inflation är det dessutom uppenbart att kostnaden för denna förts över på löntagarkollektivet, trots att det mesta tyder på att inflationen inte är lönedriven. Den är driven av externa förhållanden – kriget i Ukraina – och av företagsägarnas vinstanspråk. Det förefaller som att fackföreningsrörelsen varit dåligt förberedd på att hantera vinstdriven inflation, både i förhandlingarna och i kommunikation och opinionsbildning. Kapitalägarna blir helt enkelt bara rikare och rikare på vår bekostnad. Idag äger 543 personer mer än 80% av Sveriges befolkning. Vi måste ändra på detta och vi behöver börja med det vi kan påverka. Vi måste våga kritisera att statens inblandning i lönebildningen varit dålig för arbetarklassen, och i synnerhet för LO kollektivet.

Jag föreslår därför:

Att arbetarekommunen antar motionen och skickar den till distriktskongressen.

Att distriktskongressen beslutar om att inleda en process i syfte att verka för opinionsbildning i frågan om att staten ska frånträda från sin makt över lönebildningen på den svenska arbetsmarknaden.

Att medlingsinstitutets uppdrag förändras i den riktningen.

Att distriktskongressen beslutar att riksdagsgruppen får i uppdrag att verka för en förändring i medlingsinstitutets uppdrag, med motionens intentioner som mål.

Att distriktskongressen beslutar att Skånes partistyrelserepresentanterna i deras uppdrag verkar för att staten ska inte ska styra lönebildningen på svensk arbetsmarknad.

Motionen är antagen av Byggfackens S-förening i Skurup

Motionär Magnus Alm

2023-01-17

Skurups Arbetarekommun

Motion om utveckling av lärlingsutbildningarna. Brister inom och svagt intresse för lärlingsutbildningar

Sedan drygt 20 år tillbaka är lärlingsutbildningen en permanent del av gymnasieskolan. Trots detta är det bara ett fåtal procent som är lärlingar. De flesta branscher har redan idag svårt att anställa rätt kompetens. Lärlingsutbildningar kan vara en av lösningarna för att motverka den stora och växande bristen på yrkesutbildade och vi nås dagligdags av rapporter om den alarmerande ökningen av bristen av yrkesutbildning och prognoserna pekar på att det kan komma att saknas uppemot 300,000 yrkesutbildade om ett tiotal år.

Flera branschorganisationer är positiva till lärlingsutbildningar eftersom de ser att de kan bidra till att lösa deras rekryteringsbehov. Det finns en väldigt stor potential i modellen av lärlingsutbildningar där skola och arbetsgivare jobbar tillsammans för att säkerställa att branschen förses med rätt och eftertraktad kompetens och osäkerheten förknippad med rekrytering av personal minskar och man kan vara mer säker på vilka färdigheter som de nyanställda (lärlingarna) besitter.

Det finns en mängd knutar att lösa upp, exempelvis anser en del arbetsgivare att de inte får ut tillräckligt mycket för den kostnad det trots allt innebär för dem. Kanske måste man se över ersättningsnivån till arbetsgivarna och det behövs det också mer kunskap om vilka möjligheter som finns för att ta emot lärlingar. Svårigheter finns också för individer i högre ålder att omskola sig genom lärlingssystemen då ersättningar och övriga villkor inte är riktigt anpassade.

Frågor om lärlingsutbildning har stötts och blötts på rikspolitisk nivå under åtskilliga decennier utan att man någon gång kommit till ett ordentligt avslut. Många presenterade studier och rapporter av vårt befintliga lärlingssystem visar bilden av att lärlingsutbildningen har en mycket svag ställning i Sverige. Rapporterna konstaterar en brist på tydlig statlig reglering, en outvecklad samverkan mellan förvaltningar på kommunal nivå, i kombination med det begränsade engagemanget från partsorganisationerna. Brister som talar för att lärlingsutbildningen fortsatt kommer att ha svårt att få fotfäste även i framtiden.

–

Lärlingsutbildningar är bra, både för Sverige som land och för enskilda individer,

Vi yrkar därför

Att Socialdemokraterna aktivt ska arbeta för bättre stöd och reglering av lärlingsutbildningarna för en effektiv samverkan mellan skola och arbetsliv både vad gäller organisation och finansiering.

För Svedala Arbetarkommun   Ambjörn Hardenstedt

Svedala arbetarekommun har beslutat att skicka in motionen som sin egen.

Leif Göthed/ordförande

Motion Bostadspolitik är välfärdspolitik!

I alldeles för många år har Sverige fått klara sig utan bostadspolitik. Politiken kapitulerade för marknaden. Det ansågs onödigt att politiken ägnade tid, kraft och ekonomi för att klara en bra bostadsförsörjning när marknadskrafterna kunde klara det så mycket bättre. Istället för en social rättighet, blev bostad en vara som alla andra. Inte många såg problem med detta och protesterna var få. Nu vet vi hur det blev. Bostadsbristen har brett ut sig, köerna har växt och många bostadsområden lider av bristande underhåll. Segregationen har ökat. Men hyrorna har inte minskat, precis tvärtom, och priserna på köpebostäder har nått oanade nivåer. Alltför många kan inte ens efterfråga en egen bostad utan får nöja sig med att vara inneboende hos föräldrar, släktingar och vänner. Många är helt bostadslösa.

Så behöver vi inte ha det men för att få ändring på detta måste politiken gå in och ta ett grepp om detta. Vi behöver en ny bostadspolitik som ser till att det finns bostäder att tillgå för alla som behöver, oavsett inkomstnivå och inkomstslag. För oss socialdemokrater borde det vara en

självklarhet att ta oss an detta. Vi behöver ta fram ett ambitiöst bostadspolitiskt program och driva detta på alla nivåer. Det finns inspiration att hämta i utlandet, bl a i Wien.

S-kvinnor i Trelleborg föreslår

Att socialdemokraterna arbetar fram ett bostadspolitiskt program i motionens anda och att det blir en viktig del i vår välfärdspolitik för ett solidariskt samhälle

Att Trelleborgs Arbetarekommun antar motionen som sin egen och sänder den vidare till socialdemokratiska partidistriktet i Skåne och till årskongressen 2024

Att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2024 antar motionen som sin egen

Att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till partikongressen 2025.

Trelleborg den 8 september 2023

S-kvinnor i Trelleborg

Antagen av Trelleborgs Arbetarekommun som egen 240129

Ge alla barn lika möjligheter i skolan!

Skolan har blivit alltmer ojämlig. Kvaliteten i undervisningen varierar alltför mycket, mellan skolor och mellan kommuner. Skolhälsovården är otillräcklig. Köerna till olika stödinsatser växer samtidigt som diagnoserna och den psykiska ohälsan ökar. Arbetsmiljön och tillgången på undervisningsmaterial håller inte måttet. Elevgrupperna växer och tillgången på lärare och andra vuxna i skolan minskar. Föga förvånande klarar alltför många elever inte målen. Allt detta innebär att alla barn tyvärr inte får de förutsättningar och den utbildning som krävs för ett bra vuxenliv. De föräldrar som kan väljer bort den kommunala skolan och skickar sina barn till friskolor i ett försök att hitta undervisning av bättre kvalitet och hjälpa sina barn.

Om Sverige i framtiden ska fortsätta att vara ett välfärdsland med hög standard och hög produktivitet måste alla barns behov av rätt stöd i sin utveckling tillgodoses. Skolan behöver få en ökad statlig styrning för att ge lika möjligheter till alla barn oavsett hemvist och bakgrund. En utredning i detta syfte ska tillsättas.

S-kvinnor i Trelleborg föreslår därför

Att socialdemokraterna tar initiativ till en statlig utredning om lika möjligheter i skolan

Att Trelleborgs Arbetarekommun antar motionen som sin egen och sänder den vidare till det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne och årskongressen 2024

Att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2024 antar motionen som sin egen

Att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i riksdagens s-grupp.

Trelleborg den 8 september 2023

S-kvinnor i Trelleborg

Antagen av Trelleborgs Arbetarekommun som egen 240129

Kommunerna ska ha inflytande över friskolorna

Kommunala skolor har enligt lag skyldighet att ge utbildning åt alla elever. Detta gäller inte friskolorna. Varför är då skolpengen densamma? Och varför har kommunen inget inflytande över vilka friskolor som etableras i kommunen? Friskolorna kan välja vilka elever de ska ta emot och de kan ha en egen kö. Vissa föräldrar sätter sina barn i friskolans kö redan när barnen föds.

Vi S-kvinnor i Trelleborg vill ändra på detta. Vi vill se en lagstiftning som innebär att samma skolpeng ges för samma uppdrag. Det innebär full skolpeng endast till de skolor som tar emot alla sökande. Det är Skolinspektionen som fattar beslut om friskolorna. Kommunen har nästan inget att säga till om. Jämför gärna detta med att kommunerna har veto när det gäller etablering av vindkraft, man kan till och med ha folkomröstning om vindkraften. Detta gäller inte när en friskola vill starta i kommunen. Kommunen är maktlös, men måste samtidigt ta hand om de elever som blir utan sin skola när skolbolaget går i konkurs eller lägger ner.

Vi S-kvinnor i Trelleborg vill ändra även på detta. Vi vill ha inflytande för kommunen när det gäller om man ska, eller inte ska, släppa in friskolor. Och vi vill ha gemensam kommunal kö för alla skolor oavsett vem som äger skolorna. S-kvinnor i Trelleborg är motståndare till friskolebolagens rätt att ta ut vinster. Men den frågan drivs redan av många andra. Det som vi har tagit upp här ovan berör vår kommun och alla andra kommuner med friskolor. Därav denna motion.

S-kvinnor i Trelleborg förslår att:

Kommunerna ska ha rätt att bestämma om man vill ha friskolor eller inte.

Kommunerna ska ha rätt att bestämma vilka friskolebolag som får tillstånd att etablera sig i kommunen.

Kommunerna ska ha rätt att ge full skolpeng endast till de skolor som tar emot alla sökande.

Kommunerna ska upprätta gemensam kö till alla skolor.

Friskolebolagen ska förbjudas upprätta egen kö till sin/sina skolor.

Trelleborgs arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Skånes partidistrikt och dess årskongress.

Skånes partidistrikt och dess årskongress antar motionen som sin egen och beslutar att skicka den vidare till de skånska riksdagsledamöterna.

Trelleborg den 20 december 2023

S-kvinnor i Trelleborg

Antagen av Trelleborgs Arbetarekommun som egen 240129

Motion Bekämpa lönediskriminering och annan diskriminering inom välfärdssektorn! Se till att de legala verktygen fungerar!

Diskriminering inom vård och omsorg skapar sprickor i välfärden och skadar förtroendet för våra myndigheter. Sverige har en bra diskrimineringslagstiftning som - när den tillämpas - utgör ett stöd för den svenska modellens välfärdssamhälle. Tyvärr har det blivit alltmer tydligt att vissa lagregler blivit "papperstigrar" som arbetsgivare inte behöver ta på allvar. Det handlar om Diskrimineringsombudsmannens (DO) kontroll över att arbetsgivare respekterar arbetsgivaransvar årliga skyldighet att kartlägga och analysera löneskillnader. Det handlar vidare om diskrimineringsoffers möjlighet att få en diskrimineringsanmälan utredd. Dessa brister måste åtgärdas genom att diskrimineringslagen kompletteras med ett tydligt mandat för DO med en konkret beskrivning av Ombudsmannens uppdrag och skyldigheter.

Den mest omfattande och i praktiken normaliserade formen av diskriminering på arbetsmarknaden är lönerna i välfärdssektorns kvinnodominerade yrken. Undervärderingen av krav och prestationer i dessa yrken åsidosätter den mänskliga rättigheten att som arbetstagare, oavsett kön, erhålla lika lön för lika och likvärdigt arbete. Utöver denna brist på jämställdhet förekommer det att anställda, särskilt på akutmottagningar, inom hemsjukvård och socialtjänst, utsätts av hot och tillmälen som har samband med deras etniska tillhörighet eller religiösa klädsel. Det påverkar negativt tryggheten i arbetet. Dessvärre finns också exempel på att patienter och omsorgsbehövande får sämre vård och bemötande än andra ill följd av sin etniska bakgrund eller religionstillhörighet. (För fakta om anmälningsfrekvens se DO:s rapport Förekomst av diskriminering 2023).

Diskrimineringslagen och myndigheten DO är statens instrument för att skapa en diskrimineringsfri arbetsmarknad. Att välfärdsstaten är på återgång inom vård- och omsorgssektorerna handlar inte minst om brist på specialistsjuksköterskor och barnmorskor. Även brist på personal inom hemtjänst och socialtjänst äventyrar välfärden. När frågan ställs till sjuksköterskor och anställda inom välfärdssektorns kvinnodominerade yrken varför de lämnar sina anställningar - eller varför de går ner på halvtid när de egentligen vill jobba heltid - så ger de ett och samma svar. Höj våra löner så att de motsvarar kraven i vårt arbete och den kompetens vi bidrar med! Bristen på personal skapar i sin tur en orimlig arbetsbörda och en oacceptabel arbetsmiljö för dem som ska fylla luckorna efter dem som valt att lämna sin anställning. Det påverkar kvaliteten på vård- och omsorgsinsatser. Vi har hamnat i en ond cirkel!

I diskrimineringslagen finns sedan 2001 detaljerade bestämmelser om kartläggning och analys av löneskillnader mellan kvinnor och män i syfte att med hjälp av planerade satsningar uppnå lika lön för lika och likvärdigt arbete. Lagreglerna infördes av en socialdemokratisk regering med jämställdhetsminister Margareta Winberg som drivande kraft. Under det första decenniet efter millennieskiftet fick många kvinnor inom välfärdssektorn sina löner uppjusterade tack vare myndigheten JämO:s omfattande kontroll över att arbetsgivare respekterade skyldigheten att göra årliga lönekartläggningar. Efter 2009, då en samlad ombudsmannamyndighet införts, har DO endast gjort sporadiska kontroller av att lagreglerna respekteras, vilket har medfört att arbetsgivare nedprioriterat skyldigheten att genomlysna sin lönesättning för att upptäcka osakliga löneskillnader.

Detsamma gäller övriga regler i diskrimineringslagen om förebyggande likabehandlingsarbete. Sambandet mellan välfärd och ojämställda arbetsvillkor har under senare år belysts i stora statliga utredningar. Det verktyg som rekommenderas för att stimulera kollektivtalslösningar i syfte att minska könslönegapet är reglerna i diskrimineringslagens tredje kapitel om lönekartläggning jämte proaktiva regler för att kartlägga, analysera och åtgärda risker för diskriminering. Jag

hänvisar till SOU 2015:50, Hela lönen hela tiden. Utmaningar för ett jämställt arbetsliv sid 208 ff - slutbetänkande av Delegationen för jämställdhet i arbetslivet, samt SOU 2022:4 Minska gapet Åtgärder för jämställda livsinkomster, sid 156 ff, betänkande av Kommissionen för jämställda livsinkomster. Lönekartläggning tillmäts positiv betydelse också i en färsk rapport från Jämställdhetsmyndigheten med rubriken Så ska fler välja jobb i välfärden. Förslag för att motverka könsbundna studier och yrkesval (JämY 2023:11).

Nämnda utredningar har inte blivit föremål för remissbehandling, förmodligen av skälet att kritik mot könslönegapet på arbetsmarknaden, som för närvarande tenderar att öka, är en känslig fråga för arbetsmarknadens parter. De förslag om effektivare tillsyn över diskrimineringslagen som finns i delbetänkandet SOU 2020:79 har visserligen remissbehandlats men inte lett till någon proposition.

Slutligen kan nämnas att det pågår en utredning om hur EU-direktivet 2023/970 om ökad insyn i lönesättningen ska kunna genomföras i Sverige. Det kommer att medföra ökad rätt till insyn och rapportskyldighet i fråga om lönesättning. Direktivet föreskriver - sannolikt med viss inspiration från de svenska reglerna - på att löner ska kartläggas och analyseras utifrån likalöneprincipen på samma sätt som gäller enligt diskrimineringslagen. Ingen tid att förlora! Den abstrakta och allmänt hållna formuleringen att DO har "tillsyn" över lagen (se 4 kap. 1 § DL) legitimerade under åren 2012 - 2020 en omvandling av verksamheten till i huvudsak ett centrum för information, något som lämnade arbetsmarknadens parter utan stöd i lönekartläggningsarbetet och som innebar att anmälningar om diskriminering endast undantagsvis ledde till åtgärder.

Anmälningar döptes om till "uppgifter". Med ny DO från 2021, Lars Arrhenius, tas anmälningar om diskriminering åter emot. Långt fler än DO nu mäktar med att bedöma bör utredas och leda till åtgärder. Myndigheten behöver stödjas såväl med ett klarläggande av mandatet som genom ökade resurser.

Jag yrkar

Att Socialdemokraterna i Skåne verkar för att diskrimineringslagen kompletteras med ett tydligt mandat för DO som innebär:

Att DO är skyldig att utreda anmälningar om diskriminering varvid undantag från denna skyldighet ska anges i lagen,

Att DO:s tillsyn över bestämmelserna om lönekartläggning och andra aktiva åtgärder beskrivs och konkretiseras beträffande innehåll och omfattning

Att DO erhåller de kraftigt ökade resurser som dessa lagändringar motiverar samt att motionen sänds till den skånska riksdagsgruppen.

Lund den 11 december 2023

Lena Svenaeus, f.d. JämO

Dalbyvägen 23, 224 60 Lund

Antagen på Lunds arbetarekommuns medlemsmöte 22 januari som egen.